

TÜRKİYE - ALMANYA STRATEJİK DİYALOĞU

“Düşünce Diplomasisi:
Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

TÜRKİYE - ALMANYA STRATEJİK DİYALOĞU

“Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

(Türkiye - Almanya)

Türkiye; 84 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör hâline gelmiştir.

Kıta Avrupa'sının ve Avrupa Birliği'nin en köklü ülkelerinden biri olan Almanya ise 83 milyon nüfusu, 3,853 trilyon dolar GSYİH'si (2019) ile küresel düzeyde etkin bir aktör konumundadır. Kuruluşundan beri Avrupa'nın ve dünyanın en önemli güçleri arasında yer alan Almanya, 21. yüzyılda da küresel siyasi ve ekonomik güç olarak varlığını hissettirmektedir. Almanya'nın millî gücünü artıran unsurlar arasında dinamik ve güçlü ekonomisi, sahip olduğu insan kaynağının niteliği, tarihi ve kültürel birikimi, teknolojik kazanımları, uluslararası alandaki etkinliği vb. öne çıkmaktadır. Bu unsurlar Almanya'ya gerek bölgesindeki gerek küresel çaptaki gelişmelerde güçlü nüfuz ve etki kazandırmaktadır.

Türk - Alman ilişkileri oldukça köklü bir geçmişe sahiptir. 1790'da Prusya Krallığı ile bir barış ve dostluk anlaşması imzalayan Osmanlı İmparatorluğu, özellikle II. Abdülhamit döneminde Almanya ile askerî ilişkilerini geliştirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sırasındaki müttefiklik bağının yanı sıra, o dönemde Bağdat Demiryolunun yapımı gibi önemli yatırımlarda Almanya ile Osmanlı Devleti işbirliği içerisinde olmuştur.

1933'den sonra Hitler Almanya'sını terk eden Yahudi, solcu, liberal Alman akademisyen ve mühendisler Türkiye'ye davet edilmiş, bu aydınların Üniversitelerin yeniden örgütlenmesinde, sanayi tesisleri ve şirketlerin kurulmasında değerli katkıları olmuştur. Soğuk savaş döneminde Federal Almanya ile Türkiye arasındaki ticari, ekonomik ve kültürel ilişkiler yoğun olarak devam etmiş, bu dönemi izleyen 1960'larda, imzalanan İşgücü Anlaşmasıyla, çok sayıda Türk vatandaşı Almanya'ya gitmiştir.

Türkiye - Almanya ikili ticaretinde, 2019 yılında ticaret hacmi yaklaşık 36 milyar dolar, ticaret açığı ise Türkiye aleyhine 2,7 milyar dolar civarı olmuştur. Almanya 2019 yılında en büyük ticaret ortağı olduğu Türkiye'nin ihracat yaptığı ülkeler arasında ilk sırada, ithalatta ise ikinci sırada yer almıştır. Türkiye'nin Almanya'ya ihraç ettiği başlıca ürünler; Giyim eşyası ve aksesuarları, kara ulaşım araçları, içten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları; kara taşıtları için aksam parçaları, tekstil elyafı ve mamulleridir. Almanya'nın Türkiye'ye ihraç ettiği başlıca ürünler; otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları; kara taşıtları için aksam, parçaları; tedavi/koruyucu amaçlı ilaçlar (dozlandırılmış); elektrikli makine ve cihazlardır.

TÜRKİYE - ALMANYA STRATEJİK DİYALOĞU

Türkiye’de 8 bin civarı Alman sermayeli şirket faaliyet göstermektedir. Türkiye’de kurulmuş yabancı sermayeli firma sayısı bakımından Almanya ilk sırada yer almaktadır. Almanya’daki Türk işletmelerinin sayısı ise 80 bin civarındadır. Söz konusu işletmeler, 52 milyar dolardan fazla ciro oluşturmakta ve yaklaşık 500 bin kişiye istihdam imkânı sağlamaktadır. Türkiye’nin en önemli müttefiklerinden biri olan Almanya ile ilişkilerinin temel unsurları olarak; Almanya’da yaşayan ve sayıları 3 milyonu bulan Türk kökenli nüfus, yaklaşık 36 milyar dolara ulaşan yıllık ticaret hacmi, Türkiye’nin AB üyelik süreci ve her yıl Türkiye’ye gelen 5 milyon civarındaki Alman ziyaretçi ve önemli savunma sanayi projeleri sayılabilir.

İkili plandaki yoğun ve kurumsal ilişkilere ek olarak NATO, AGİT, Avrupa Konseyi gibi Avrupa’nın savunma ve siyasi yapılanmalarında da Almanya Türkiye’nin en önemli ortakları arasında yer almaktadır. Almanya ile ikili ilişkilerde üst düzey ziyaretler yoğun olarak gerçekleşmektedir. Demokrasi, laiklik, G20 üyeliği, Dünya Ticaret Örgütü üyeliği ve kalkınmacı ekonomilere sahip olmaları iki ülkenin ortak özellikleridir.

Soğuk Savaş’ın sona ermesiyle ivme kazanan küreselleşme ve ardından çok boyutlulukla gelen temel eğilim, ülkelerin tek başlarına değil belirli bölgesel iş birlikleri ve bölge-ötesi ortaklıklar vasıtasıyla güçlenmesi yönündedir. Ülkeler artık ekonomik, siyasal, kültürel bakımdan diyalog ve iş birliğine dayalı açık bir yapıya doğru yönelmekte, uyum sağlayamayanlar ise ciddi istikrarsızlıklar yaşamaktadır.

İki ülkenin, bölgesel meselelere çözüm bulunması hususunda işbirliği içinde çalışmalarına duyulan ihtiyaç derinden hissedilmektedir. Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematiği içerisinde Türkiye - Almanya ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekmektedir. Tarih; karşılıklı bağımlılığı derinleştirecek stratejik fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda düşünce kuruluşları, kanaat önderleri ve sektör temsilcilerini stratejik boyutu da kapsayan bir yaklaşımla bir araya getiren **Türkiye - Almanya Stratejik Diyalogu** önemli bir referanstır.

Ana Tema

Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar

Alt Temalar

Yeni Dengeler Yeni Ekonomi

Türkiye - Almanya Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Engeller

Enerji Politikaları: Jeopolitik ve Güvenlik Sonuçları

Teknolojik İşbirliği, Akademik ve Kültürel İşbirliği

Sektörel İşbirliği Perspektifleri; Savunma Sanayi, Ulaşım

Sosyal, Ekonomik ve Politik Gelişmeler

Türkiye’nin AB Üyelik Süreci ve Türkiye - Almanya İlişkileri

TÜRKİYE - ALMANYA STRATEJİK DİYALOĞU

Orta Doğu, Afrika, Orta Asya Ülkeleri ve Türkiye - Almanya

ABD ve Yeni Ortaklarla İlişkiler: Bölgesel Stratejiler

Çok Kutuplu Dünyada Yükselen Güçler ve Küresel Yönetim Yapılarına Adaptasyon

Akademik ve Kültürel İşbirliği

Öncelikli Sektörler

Kamu Diplomasisi Eğitim ve Dil

Kültür ve Turizm

İnşaat, Müteahhitlik ve Altyapı

Sağlık ve Sağlık Turizmi

Enerji, Petrokimya ve Yatırımlar

Lojistik, Ulaştırma ve Haberleşme

Bankacılık ve Finans (Stratejik Yatırım Fonu)

Ekonomi ve Ticaret

Medya ve İletişim

Bilim ve Teknoloji

Marka Şehirler ve Çevre

Savunma ve Uzay Sanayii

ÇALIŞMA VE ETKİNLİKLER (TASLAK)

Yöntem

Tümevarım, Katılımcılık ve Ekonomik Derinleşme

Türkiye - Almanya Akil Kişiler Kurulu Toplantıları/Çalışmaları

Kapasite ve Ekosistem Envanteri Oluşturulması

Araştırma Projeleri ve Raporlarının Hazırlanması

Pro-aktif Politika Önerileri Geliştirilmesi

Yuvarlak Masa Toplantıları/Çalıştayları

TÜRKİYE - ALMANYA STRATEJİK DİYALOĞU

Çok Taraflı Çalıştaylar/Çalışmalar

Sektör Çalıştayları/Etkinlikleri

Uygulamalı İnteraktif Modellemeler

Stratejik Raporlar

Sektör çalışmalarının iki ülke karar alıcıları, özel sektörü, medyası ve kamuoyu için stratejik raporlar olarak yayımlanması. Literatür ve hafıza desteği sağlanması.

Medya Konferansları

Diğer Akademik Çalışmalar

Stratejik Rapor, Kitap, Makale, Tez vb. Akademik Çalışmalar